

Konkurences padome

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67282865, fakss 67242141, e-pasts pasts@kp.gov.lv, www.kp.gov.lv

Rīgā

11.12.2020. Nr. 1.7-2/1369

Uz 10.11.2020. Nr.3.1.1.13/1514

Rēzeknes pilsētas domei

Par SIA „Rēzeknes Slimnīca”

Konkurences padome (turpmāk - KP) ir saņēmusi Rēzeknes pilsētas domes vēstuli, kurā lūgts KP sniegt viedokli par pašvaldības veikto līdzdalības izvērtējumu SIA „Rēzeknes Slimnīca”.

Priekšnoteikumi publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā ir noteikti Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) 88.panta pirmajā daļā, proti, tiek novērsta tirgus nepilnība, radītas preces vai pakalpojumi, vai pārvaldīti īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Savukārt, lai pamatotu, ka citādā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt minētā panta pirmajā daļā noteiktos mērķus, publiskai personai ir nepieciešams veikt paredzētās rīcības juridisko un ekonomisko izvērtējumu, t.sk. ietekmes uz konkurenci izvērtējumu un iespējamo konkurences neitralitātes risku izvērtējumu, kā arī konsultēties ar kompetentajām institūcijām konkurences aizsardzības jomā un komersantus pārstāvošajām biedrībām vai nodibinājumiem.

Nemot vērā, ka pašvaldība ir veikusi VPIL 88.panta otrajā daļā paredzēto rīcības juridisko un ekonomisko izvērtējumu, KP sniegs viedokli (atzinumu) par pašvaldības veiktā izvērtējuma atbilstību VPIL 88.panta noteikumiem.

No KP iesniegtā izvērtējuma satura secināms, ka SIA „Rēzeknes Slimnīca” ir reģionālās neatliekamās medicīniskās palīdzības jeb IV līmeņa ārstniecības iestāde, kas nodrošina neatliekamo palīdzību, plānveida stacionāro, paliatīvo un ambulatoro palīdzību, t.sk. apkalpo pacientus dienas stacionārā. Kapitālsabiedrība ir Rēzeknes sadarbības teritorijas, kurā ietilpst arī SIA „Ludzas medicīnas centrs” un SIA „Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība”, vadošā ārstniecības iestāde un otrs lielākais daudzprofilu veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējs Latgales reģionā.

Rēzeknes pilsētas pašvaldība ir deleģējusi kapitālsabiedrībai pašvaldības autonomo funkciju – nodrošināt veselības aprūpes pieejamību un no šīs funkcijas izrietošus pārvaldes uzdevumus, par ko 15.02.2017. tika noslēgts deleģēšanas līgums uz 10 gadiem.

Attiecībā uz kapitālsabiedrības konkurentiem, izvērtējumā norādīts, ka Rēzeknē darbojas divas privātās veselības aprūpes iestādes – SIA „36.6” un SIA „Medical+”. Saskaņā ar Nacionālā veselības dienesta (turpmāk – NVD) publicēto informāciju, SIA „Medical+” nodrošina valsts apmaksātus sekundāros veselības aprūpes pakalpojumus divās programmās: „Bērnu zobu higiēna un ārstēšana” un „Valsts garantētā veselības aprūpe grūtniecēm”. Savukārt par SIA „36.6” informācija par līgumattiecībām ar NVD nav pieejama.

Nemot vērā līgumā ar NVD noteikto valsts apmaksāto ārstniecības pakalpojumu apjomu, kas nesedz faktisko pieprasījumu, kapitālsabiedrība piedāvā un attīsta arī maksas

pakalpojumus.

Attiecībā uz kapitālsabiedrības ieņēmumiem, izvērtējumā norādīts, ka 82% no tiem sastāda valsts finansējums, pacientu iemaksas un maksas medicīnas pakalpojumi sastāda 7%, savukārt 11% sastāda ģimenes ārstu praksēm iznomāto telpu nomas maksājumi. Tāpat, realizējot ES struktūrfondu līdzfinansētus projektus, tiek piesaistīts neatmaksājamais ES līdzfinansējums un valsts budžeta līdzekļi. Pašvaldība nedotē kapitālsabiedrību, kā arī nav ieguldījusi finanšu līdzekļus vai mantu sabiedrības pamatkapitālā.

Pašvaldības ieskatā kapitālsabiedrības darbība atbilst VPIL 88.panta pirmās daļas 2.punktā noteiktajam un līdzdalība kapitālsabiedrībā ir saglabājama.

Viedokli par līdzdalības saglabāšanu kapitālsabiedrībā ir sniegusi biedrība „Latvijas slimnīcu biedrība”, kurā norādīts, ka Veselības ministrija, veicot ikgadējo novērtēšanu (informatīvais ziņojums „Par slimnīcu sniegto pakalpojumu atbilstību noteiktam slimnīcu līmenim”), kapitālsabiedrību ir atzinusi par stratēģiski nozīmīgu un atbilstošu IV līmeņa slimnīcai. Biedrības ieskatā Rēzeknes pilsētas domei ir jā saglabā tās tiešā līdzdalība SIA „Rēzeknes Slimnīca”.

Ņemot vērā pašvaldības izvērtējumā norādīto informāciju, kā arī pašvaldības lomu efektīvā veselības aprūpes sistēmā un pakalpojumu pieejamības veicināšanā, piemēram, vienmērīga teritoriālā pārklājuma radīšanā un „vienas pieturas” principa realizēšanā, tādējādi nodrošinot konkrētās administratīvās teritorijas iedzīvotājiem pilnu veselības aprūpes ciklu, KP atzīst, ka SIA „Rēzeknes slimnīca” darbības rezultātā tiek sniegti pakalpojumi, kas ir atzīstami par stratēģiski svarīgiem.

Vienlaikus, kā jau to KP ir atzinusi iepriekš, arī stratēģiski svarīgus pakalpojumus noteiktos gadījumos ir iespējams sniegt arī privātajiem tirgus dalībniekiem, līdz ar to publiskajām personām ir nepieciešams ne tikai atzīt konkrētu pakalpojumu par stratēģiski svarīgu, bet arī ir nepieciešams veikt tirgus izpēti, tādējādi pamatojot iespējamās tirgus nepilnības pastāvēšanu konkrētajā pakalpojumu tirgū, proti, situāciju, kad pieprasījums pēc noteikta pakalpojuma ir lielāks nekā esošais piedāvājums.

Ņemot vērā, ka izvērtējumā (daļā par tirgū esošajiem privātajiem tirgus dalībniekiem) ir iztirzāti tikai jautājumi, kas saistīti ar valsts apmaksātajiem veselības aprūpes pakalpojumiem, neveicot atbilstošu novērtējumu arī par citiem kapitālsabiedrības sniegtajiem pakalpojumiem, piemēram, maksas veselības aprūpes pakalpojumiem, KP ieskatā pašvaldībai būtu nepieciešams veikt papildu izvērtējumu¹, kurā tiktu izvērtēti, kuros veselības aprūpes pakalpojumu segmentos SIA „Rēzeknes Slimnīca” konkurē ar privātajiem tirgus dalībniekiem un iespējamību atteikties no konkrēto pakalpojumu sniegšanas, t.sk. to, vai konkrēto pakalpojumu pārtraukšanas gadījumā neveidotos tirgus nepilnība, tādējādi radot negatīvu ietekmi uz konkrēta pakalpojuma pieejamību konkrētajā administratīvajā teritorijā, kā arī, vai netiktu negatīvi ietekmēta piekļuve tiem valsts apmaksātajiem veselības aprūpes pakalpojumiem, kuros SIA „Rēzeknes Slimnīca” darbojas tirgus nepilnības apstākļos.

Gadījumā, ja noteiktos tirgus segmentos nav konstatējama tirgus nepilnība un privātie tirgus dalībnieki ir pilnībā spējīgi nodrošināt konkrēto pakalpojumu pieejamību, KP ieskatā būtu nepieciešams izvērtēt pamatojību turpināt konkrēto pakalpojumu sniegšanu vai atturēties no šādu pakalpojumu sniegšanas nākotnē.

Minētajā papildu izvērtējumā KP ieskatā būtu nepieciešams iekļaut arī segmentu par kapitālsabiedrības sniegto maksas pakalpojumu cenām, vai konkrētās cenas tiek noteiktas pēc vispārējiem tirgus cenas noteikšanas principiem un nav noteiktas neatbilstoši zemas, piemēram, cenu balstot tikai uz pakalpojuma pašizmaksu vai zem tās.

KP norāda, ka tā atbalsta pašvaldības iniciatīvu iznomāt kapitālsabiedrības telpas privātajiem tirgus dalībniekiem, tādējādi ne tikai pilnveidojot konkrētu medicīnas pakalpojumu pieejamību, bet arī veicinot privāto tirgus dalībnieku pastāvēšanu konkrētajā tirgū. Vienlaikus

---

¹ Minētais izvērtējums veicams pēc šī KP viedokļa (atzinuma) saņemšanas un par izvērtējuma rezultātiem informējama KP.

KP atgādina, ka arī publiskas personas kapitālsabiedrībai ir nosakāma nomas maksa par tās lietošanā nodoto telpu izmantošanu, tādējādi novēršot iespējamu neatbilstību konkurences neitralitātei.

Noslēgumā KP aicina pašvaldību un kapitālsabiedrību patstāvīgi ik pēc kāda laika veikt konkurences neitralitātes risku novērtējumu², konsultējoties ar komersantus pārstāvošām biedrībām vai nodibinājumiem (t.sk. pašiem komersantiem), tādējādi novērtējumā gūstot vispilnīgāko un visaptverošāko informāciju. KP norāda, ka minētais konkurences neitralitātes pārkāpumu risku novērtējums ir atzīstams par būtisku ekonomiskā izvērtējuma sastāvdaļu, ar kura palīdzību publiskai personai ir iespējams ne tikai identificēt iespējamās konkurences neitralitātes pārkāpumu riskus, bet arī tos novērst.

Ar cieņu
priekšsēdētājs

J. Gaiķis

---

² Sīkāka informācija pieejama Konkurences neitralitātes izvērtēšanas vadlīnijās. Pieejamas: https://ej.uz/konkurences_neitralitate